

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: OŠ „Dr. Franjo Tuđman“ Beli Manastir

Razred: 4.

Vjeroučitelj/ica: Sanja Kopunović-Legetin

Nastavne cjeline: 1. Zemlja je naša i Božja kuća

2. S Bogom na putu života

3. Božji nas glasnici zovu

Nastavna jedinica: Ponavljanje gradiva prvog polugodišta.

Ključni pojmovi: stvoreni svijet, Božje zapovijedi, Božji glasnici, Isusovo rođenje.

CILJ: Učenik će utvrditi svoja saznanja i vjerske stavove uviđajući Boga kao tvorca svega stvorenoga koji poziva čovjeka na suradnju, upravljanje i daljnje stvaranje te suživot s njim, poštujući njegove zapovijedi. Učenik će preispitati veliku važnost rođenja i boravka Isusa Krista na ovoj zemlji kao radost danu svakom čovjeku i cijelom svijetu.

ISHODI:

Obrazovni

Učenik će navesti načine poštivanja stvorenoga svijeta.

Učenik će nabrojiti Božje zapovijedi te prepoznati načine poštivanja i kršenja istih.

Učenik će dopuniti biblijske tekstove te prepoznati točan odgovor između ponuđenih.

Odgojni

Učenik će biti spreman poštivati stvoreni svijet i Božje zapovijedi.

Učenik će obrazložiti razloge vlastite radosti radi Isusova rođenja.

Djelatni

Učenik će scenski, literarno, likovno ili glazbeno prikazati jedan načina vlastitog zalaganja u stvorenom svijetu.

Učenik će smisliti i prikazati načine vlastitog djelovanja prema Božjim zapovijedima i primjeru kojeg nam je dao Isus Krist.

Metodički sustav: heuristički.

Oblici rada: individualni, frontalni, rad u paru.

Aktivnosti učenika: slušanje skladbe i biblijskog teksta, spajanje faza i dana stvaranja, prepoznavanje točnih odgovora, rješavanje premetaljki, obrazlaganje točnih odgovora, nadopunjavanje biblijskog teksta, bojanje, scensko/likovno/literarno/glazbeno izražavanje, izgovaranje molitve.

Nastavne metode: molitva uz meditaciju, vizualne metode (demonstracija, crtanje), verbalne metode (usmeno izlaganje, pripovijedanje, opisivanje, objašnjavanje, izvještavanje, razgovor, čitanje i rad na tekstu), stvaralačko izražavanje (likovno, scensko, pismeno, glazbeno).

Nastavna sredstva: vizualna (aplikacije), auditivna (skladba), audio-vizualna (prezentacija), tekstualna (Sveto pismo, udžbenici).

Nastavna pomagala: računalo, LCD projektor, radni list.

Korelacija:

Hrvatski jezik i književnost: neki literarni tekstovi (npr. Dobriša Cesarić: „Slap“, A. B. Šimić: „Nađeni Bog“).

Priroda i društvo: živa i neživa priroda, važnost vode, zraka, tla i sunca, raznolikost biljnoga i životinjskoga svijeta, ovisnost biljaka i životinja.

Geografija: pokazivanje gradova na biblijskoj karti koji su vezani za Marijin život i Isusovo rođenje: Nazaret i Betlehem.

Likovna kultura: ekologija; božićni motivi, izrada božićnih čestitki.

Glazbena kultura: cvrkut ptica, šum vjetra, grmljavina, harmonija.

Plan ploče:

<p>Ponavljanje gradiva prvog polugodišta</p> <ul style="list-style-type: none">
- Stvoreni svijet
- Božje zapovijedi
- Božji glasnici
- Isusovo rođenje.

Izvori za pripremanje nastavnika: Sveto pismo, Nastavni plan i program katoličkog vjeronauka, KKC, udžbenik te radna bilježnica za katolički vjeronauk četvrtog razreda osnovne škole „Na putu vjere“.

Izvori za pripremanje učenika: udžbenik te radna bilježnica za katolički vjeronauk četvrtog razreda osnovne škole „Na putu vjere“.

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. Molitveno meditativni početak
2. Najava teme
3. Otkrivanje i razumijevanje sadržaja (samostalnim radom učenika)
4. Sistematizacija
5. Aktualizacija
6. Molitveno meditativni završetak.

III. TIJEK SATA

1. Molitveno meditativni početak

Dok u pozadini slušaju skladu Johanna Sebastiana Bacha „Air“ (<https://www.youtube.com/watch?v=rrVDATvUitA>), vjeroučitelj čita učenicima tekst iz Matejeva evanđelja o najvećoj zapovijedi – Zapovijedi ljubavi (Mt 22, 34-40; udžbenik str. 25). Za to vrijeme pomoću računala i LCD projektora vidljive su slike koje snažnije približavaju pročitani biblijski tekst.

„A kad su farizeji čuli kako ušutka saduceje, okupiše se, ³⁵a jedan od njih, zakonoznanac, da ga iskuša, upita: ³⁶„Učitelju, koja ja zapovijed najveća u Zakonu?“
³⁷A on mu reče: „Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svim umom svojim. ³⁸To je najveća i prva zapovijed. ³⁹Druga, ovoj slična: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. ⁴⁰O tim dvjema zapovijedima visi sav Zakon i Proroci.“ (Mt 22, 34-40)

2. Najava teme

Napomenuti kako smo upravo čuli tekst o najvažnijoj zapovijedi koja je sažetak svih zapovijedi i najkraće pravilo za život u ljubavi i slozi s Bogom, ljudima i svim stvorenjima. Zapovijed ljubavi je izrekao Isus čiji je dolazak na ovaj svijet razlog radosti svakog čovjeka. Sve izrečeno ćemo utvrditi ponavljajući gradivo prvog polugodišta te učenici pišu naslov u svoje bilježnice *Ponavljanje gradiva prvog polugodišta*.

3. Otkrivanje i razumijevanje sadržaja

Najvažnije teme koje smo tijekom prvog polugodišta proučavali, odnosile su se na poštivanje stvorenog svijeta, življenje u skladu s Božjim zapovijedima te dolazak i Isusa Krista na ovaj svijet. Sada ćemo gradivo ponoviti rješavajući radni list. Vjeroučitelj podjeljuje radne listove i napominje učenicima koliko minuta imaju za rad te ih o preostalom vremenu tijekom rada nekoliko puta izvještava.

Ponavljanje gradiva prvog polugodišta

1. Spoji dane s odgovarajućim stvorenjima koje je taj dan nastalo:

Prvi dan	kopno, more i zelenilo
Drugi dan	sunce, mjesec i zvijezde
Treći dan	životinje koje žive na zemlji i čovjek
Četvrti dan	svjetlost
Peti dan	životinje u vodi i u zraku
Šesti dan	nebo/svod

2. Stvoreni svijet Bog je povjerio čovjeku na:

- a) upravljanje
- b) uništavanje
- c) procjenu.

3. Bog je čovjeka pozvao da bude: staesutvarlj veisjta.

4. Bog je smjestio Adama i Evu u:

- a) Getsemanski vrt
- b) Edenski vrt
- c) Maslinsku goru?

5. Bog je Adamu i Evi rekao da jedino ne jedu sa stabla:

- a) jabuke
- b) spoznaje dobra i zla
- c) punog darova?

6. Zaštita, čuvanje i briga za prirodu i okoliš naziva se:

- a) Ekonomija
- b) Geografija
- c) Ekologija?

7. Zaštitnik prirode je:

- a) sv. Franjo Asiški
- b) sv. Nikola
- c) sv. Antun?

8. Uz pomoć riječi: RAZUM, SLIKA BOŽJA, SRCE, SLOBODA obrazloži po čemu je čovjek sličan Bogu, a različit od svih drugih stvorenja!

---

9. Kako nazivamo pravila za život koja Bog daje ljudima?

10. Složi redom zapovijedi tako da ispred svake napišeš odgovarajući redni broj!

- ___ Ne poželi nikakve tuđe stvari!
- ___ Ne izusti imena Gospodina, Boga svoga, uzalud!
- ___ Ne sagriješi bludno!
- ___ Ne reci lažna svjedočanstva!
- ___ Ja sam Gospodin, Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene!
- ___ Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude!
- ___ Ne ubij!
- ___ Ne ukradi!
- ___ Ne poželi tuđeg ženidbenog druga!
- ___ Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji!

11. Složite ponuđene riječi koje čine Zlatno pravilo: što želite Sve, vama dakle, njima činite i da vi čine, ljudi. _____.

12. Dopunite što nedostaje kako biste dobili u potpunosti Zapovijed Ljubavi! "Ljubi Gospodina _____ svojega svim _____ svojim i svom dušom _____ i svim umom svojim. _____ svog _____ kao samog sebe!" (bližnjega, Boga, svojom, srcem, Ljubi)

13. Koji se od navedenih načina poštivanja Božjih zapovijedi ne odnosi na prvu zapovijed: „Ja sam Gospodin Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene!“?

- a) moliti se,
- b) ići nedjeljom na misu,
- c) Bogu zahvaljivati?

14. Zaokruži dva načina kršenja druge Božje zapovijedi:

- a) psovanje
- b) razgovor o Bogu
- c) spominjanje Božjeg imena u čuđenju ili zaklinjanju?

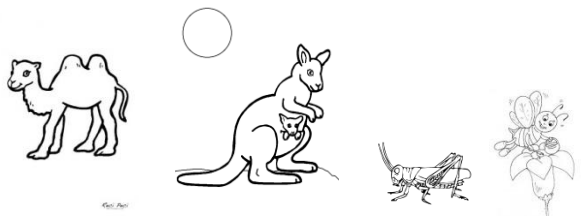
15. Treća Božja zapovijed nas poziva na poštivanje nedjelje koja podrazumijeva:

- a) druženje s obitelji
- b) tjednu kupovinu
- c) odlazak na misu
- d) ljenčarenje
- e) posjet bolesnicima.

16. Kako poštuješ četvrtu Božju zapovijed? Zaokruži dva točna odgovora:

- a) lijepim riječima upućenim roditeljima i starijima
- b) skrivanjem istine

- c) ljutnjom i drskim odgovaranjem
 d) preuzimanjem nekih od kućanskih poslova?
17. Najkraća Božju zapovijed: „Ne ubij!“ krši se na mnoge načine, a poštiva samo na jedan od navedenih načina:
- a) poštivanjem ljudskog života
 b) iskorištavanjem i ubijanjem ljudi
 c) ratovima
 d) izgovaranjem ružnih riječi.
18. Sedmu Božju zapovijed ne krši jedino onaj koji je:
- a) škrt
 b) svadljiv
 c) darežljiv
 d) zavidan?
19. Poštivanje osme Božje zapovijedi podrazumijeva dva od navedena ponašanja:
- a) priznavanje istine
 b) laganje pa ispričavanje
 c) prešućivanje istine
 d) ispravljanje nanesene štete zbog laži?
20. Kako se zvao Isusov preteča:
- a) Ivan evanđelista
 b) Ivan Krstitelj
 c) Petar apostol?
21. Tri od četiri ponuđene životinje imaju nekakvu vezu s osobom Ivana Krstitelja. Oboji ih i obrazloži povezanost! _____.

22. Narod je pomislio kako je Ivan Krstitelj možda Krist, no on im odgovara: „Ja vas, istina, _____ vodom na obraćenje, ali onaj koji za mnom _____ jači je od _____. Ja nisam _____ obuće mu nositi. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem.“ (dolazi, mene, krstim, dostojan)

23. Anđeo koji je navijestio Mariji da će začeti i roditi sina zvao se:
- Rafael
  - Mihael
  - Gabrijel?
24. Anđeo je Mariji prenio Božju poruku o začecu Sina Božjega. Ono je bilo neobično i drugačije od svih drugih začeca jer je:
- Marija začela po Duhu Svetom
  - začeće navijestio anđeo
  - za Mariju bilo iznenada?
25. Kojim je riječima Marija pristala da bude majka Božja:
- Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi.
  - Hoću, naravno.
  - Dobro, bit će kako Bog želi?
26. Josip i Marija su morali zbog popisa ići u Davidov grad gdje je Isus i rođen. Riječ je o gradu:
- Nazaretu
  - Betlehemu
  - Jeruzalemu?
27. Nadopuni poruku anđela: „Slava na visinama _____, a na _____ mir ljudima, _____ njegovim. (miljenicima, zemlji, Bogu)

Rješenja:

- Prvi dan: svjetlost; drugi dan: nebo/svod; treći dan: kopno, more i zelenilo; četvrti dan: sunce, mjesec i zvijezde; peti dan: životinje u vodi i u zraku; šesti dan: životinje koje žive na zemlji i čovjek.
- a.
- Sustvaratelj svijeta
- b.
- b.
- c.
- a.

8. Bog je stvorio čovjeka na svoju sliku. Dao mu je razum da može misliti i raditi, srce da može ljubiti i slobodu da može odlučiti hoće li činiti dobro ili zlo.
9. Deset zapovijedi.
10. 10, 2, 6, 8, 1, 4, 5, 7, 9, 3.
11. Sve, dakle, što želite da ljudi vama čine, činite i vi njima!
12. Boga, srcem, svojom, ljubi, bližnjega.
13. b.
14. a, c.
15. a, c, e.
16. a, d.
17. a.
18. c.
19. a, d.
20. b.
21. Deva (odjeća), skakavac i divlji med (hrana).
22. Krstim, dolazi, mene, dostojan.
23. c.
24. a.
25. a.
26. b.
27. Bogu, zemlji, miljenicima.

4. **Sistematizacija**

Nakon predviđenog vremena za rješavanje radnog lista, svatko od učenika razmjenjuje svoj radni list s učenikom pored sebe te jedan drugome vrednuje odgovore učenici iščitavaju točne odgovore kako ih vjeroučitelj proziva. Nakon pregleda i korekcije, svatko uzima svoj radni list i lijepi ga u bilježnicu.

5. **Aktualizacija**

Nakon zajedničkog analiziranja radnih listova, ostaje nam zapitati se o vlastitom angažmanu u stvorenom svijetu. Učenicima ponuditi nekoliko mogućnosti, a oni sami odaberi jednu od ponuđenih opcija i uradak zapisuju ili crtaju u svoje bilježnice.

- a) Nacrtaj/napiši pjesmu ili sastavak/scenski prikaži/izmisli tekst i otpjevaj na melodiju neke poznate pjesme o tome kako ti čuvaš stvoreni svijet!
- b) Nacrtaj/napiši pjesmu ili sastavak kako si poštivao, a kako kršio jednu od Deset Božjih zapovijedi.
- c) Uz pomoć riječi: *Bog, bližnji, pravila za život, istinska sreća, dobar život*, objasni koji je smisao Deset Božjih zapovijedi?

- d) Ivan Krstitelj je govorio svojim suvremenicima da pripreme put Gospodinu. Na koji način svatko od nas može pripremiti taj put?
- e) Isusovo rođenje je radost mnogima. Sjeti se i zapiši kada si ti bio na radost svojim bližnjima i na taj način omogućio Isusu da se rodi u tvom srcu?

Nakon zapisivanja/crtanja/uglazbljivanja, učenici prezentiraju svoje uratke učenicima.

6. Molitveno meditativni završetak

Ispovijedanje vjere izgovaranjem molitve Apostolskog vjerovanja kao sažetak svega izrečenoga (udžbenik str. 108).

*Vjerujem u Boga, Oca svemogućega,
Stvoritelja neba i zemlje.
I u Isusa Krista,
Sina njegova jedinoga,
Gospodina našega,
koji je začet po Duhu Svetom,
rođen od Marije Djevice,
mučen pod Poncijem Pilatom,
raspet, umro i pokopan;
sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih;
uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca
svemogućega;
odonud će doći suditi žive i mrtve.
Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu
Katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha,
uskrsnuće tijela, život vječni.
Amen.*

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

Prilog 1.

Zapovijed ljubavi

„A kad su farizeji čuli kako ušutka saduceje, okupiše se, ³⁵a jedan od njih, zakonoznanac, da ga iskuša, upita: ³⁶ „Učitelju, koja ja zapovijed najveća u Zakonu?“ ³⁷A on mu reče: „Ljubi Gospodina Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svim umom svojim. ³⁸To je najveća i prva zapovijed. ³⁹Druga, ovoj slična: Ljubi svoga bližnjega kao sebe samoga. ⁴⁰O tim dvjema zapovijedima visi sav Zakon i Proroci.“

(Mt 22, 34-40)

Ponavljanje gradiva prvog polugodišta

1. Spoji dane s odgovarajućim stvorenjima koje je taj dan nastalo:

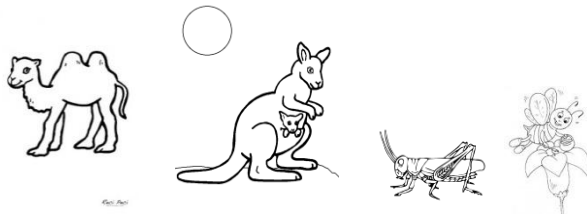
Prvi dan	kopno, more i zelenilo
Drugi dan	sunce, mjesec i zvijezde
Treći dan	životinje koje žive na zemlji i čovjek
Četvrti dan	svjetlost
Peti dan	životinje u vodi i u zraku
Šesti dan	nebo/svod
2. Stvoreni svijet Bog je povjerio čovjeku na: a) upravljanje, b) uništavanje, c) procjenu.
3. Bog je čovjeka pozvao da bude: staeutvarlj veisjta.
4. Bog je smjestio Adama i Evu u: a) Getsemanski vrt, b) Edenski vrt, c) Maslinsku goru?
5. Bog je Adamu i Evi rekao da jedino ne jedu sa stabla: a) jabuke, b) spoznaje dobra i zla, c) punog darova?
6. Zaštita, čuvanje i briga za prirodu i okoliš naziva se: a) ekonomija, b) geografija, c) ekologija?
7. Zaštitnik prirode je: a) sv. Franjo Asiški, b) sv. Nikola, c) sv. Antun?
8. Uz pomoć riječi: RAZUM, SLIKA BOŽJA, SRCE, SLOBODA obrazloži po čemu je čovjek sličan Bogu, a različit od svih drugih stvorenja!

---
9. Kako nazivamo pravila za život koja Bog daje ljudima?
10. Složi redom zapovijedi tako da ispred svake napišeš odgovarajući redni broj!
  - ___ Ne poželi nikakve tuđe stvari!
  - ___ Ne izusti imena Gospodina, Boga svoga, uzalud!
  - ___ Ne sagriješi bludno!
  - ___ Ne reci lažna svjedočanstva!
  - ___ Ja sam Gospodin, Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene!
  - ___ Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude!
  - ___ Ne ubij!
  - ___ Ne ukradi!
  - ___ Ne poželi tuđeg ženidbenog druga!
  - ___ Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji!
11. Složite ponuđene riječi koje čine Zlatno pravilo! što želite Sve, vama dakle, njima činite i da vi čine, ljudi.

---
12. Dopunite što nedostaje kako biste dobili u potpunosti Zapovijed ljubavi! "Ljubi Gospodina _____ svojega svim _____ svojim i svom dušom _____ i svim umom svojim. _____ svog _____ kao samog sebe!" (bližnjega, Boga, svojom, srcem, Ljubi)

13. Koji se od navedenih načina poštivanja Božjih zapovijedi ne odnosi na prvu zapovijed: Ja sam Gospodin Bog tvoj, nemaj drugih bogova uz mene!? a) moliti se, b) ići nedjeljom na misu, c) Bogu zahvaljivati?
14. Zaokruži dva načina kršenja druge Božje zapovijedi: a) psovanje, b) razgovor o Bogu, c) spominjanje Božjeg imena u čuđenju ili zaklinjanju?
15. Treća Božja zapovijed nas poziva na poštivanje nedjelja koja podrazumijeva: a) druženje s obitelji, b) tjednu kupovinu, c) odlazak na misu, d) ljenčarenje, e) posjet bolesnicima?
16. Kako poštuješ četvrtu Božju zapovijed? Zaokruži dva točna odgovora: a) lijepim riječima upućenih roditeljima i starijima, b) skrivanjem istine, c) ljutnjom i drskim odgovaranjem, d) preuzimanjem nekih od kućanskih poslova?
17. Najkraća Božja zapovijed: „Ne ubij!“ krši se na mnoge, a poštiva samo na jedan od navedenih načina: a) poštivanjem ljudskog života, b) iskorištavanjem i ubijanjem ljudi, c) ratovima, d) izgovaranjem ružnih riječi.
18. Sedmu Božju zapovijed ne krši jedino onaj koji je: a) škrt, b) svadljiv, c) darežljiv, d) zavidan?
19. Poštivanje osme Božje zapovijedi podrazumijeva dva od navedena ponašanja: a) priznavanje istine, b) laganje pa ispričavanje, c) prešućivanje istine, d) ispravljanje nanesene štete zbog laži?
20. Kako se zvao Isusov preteča: a) Ivan evanđelista, b) Ivan Krstitelj, c) Petar apostol?
21. Tri od četiri ponuđene životinje imaju nekakvu vezu s osobom Ivana Krstitelja. Oboji ih i obrazloži povezanost! _____.

22. Narod je pomislio kako je Ivan Krstitelj možda Krist, no on im odgovara: „Ja vas, istina, _____ vodom na obraćenje, ali onaj koji za mnom _____ jači je od _____. Ja nisam _____ obuće mu nositi. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem.“ (dolazi, mene, krstim, dostojan)
23. Anđeo koji je navijestio Mariji da će začeti i roditi sina zvao se: a) Rafael, b) Mihael, c) Gabrijel?
24. Anđeo je Mariji prenio Božju poruku o začecu Sina Božjega. Ono je bilo neobično i drugačije od svih drugih začeca jer je: a) Marija začela po Duhu Svetom, b) začće navijestio anđeo, c) za Mariju bilo iznenada?
25. Kojim je riječima Marija pristala da bude majka Božja: a) Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi! b) Hoću, naravno! c) Dobro, bit će kako Bog želi?
26. Josip i Marija su morali zbog popisa ići u Davidov grad gdje je Isus i rođen. Riječ je o gradu: a) Nazaretu, b) Betlehemu, c) Jeruzalemu?
27. Nadopuni poruku anđela: „Slava na visinama _____, a na _____ mir ljudima, _____ njegovim. (miljenicima, zemlji, Bogu)

Apostolsko vjerovanje

*Vjerujem u Boga, Oca svemogućega,
Stvoritelja neba i zemlje.
I u Isusa Krista,
Sina njegova jedinoga,
Gospodina našega,
koji je začet po Duhu Svetom,
rođen od Marije Djevice,
mučen pod Poncijem Pilatom,
raspet, umro i pokopan;
sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih;
uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca
svemogućega;
odonud će doći suditi žive i mrtve.
Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu
Katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha,
uskrsnuće tijela, život vječni.
Amen.*